

Viatge a les muntanyes sagrades

Qualsevol alpinista que s'hagi vist sorprès en una muntanya de certa envergadura per una tempesta, una boira espessa, un torb de neu o un vendaval és coneixedor que els fenòmens meteorològics resulten molt més colpidors en les altures que en les valls o en la comoditat d'un nucli urbà. Per això, des de la Prehistòria les muntanyes van ser considerades un espai torbador i amenaçador. El pas següent va ser derivar aquest temor a l'adoració, a la veneració d'aquestes forces desconegudes que s'amaguen en les muntanyes.

La consideració de certs cims com a indrets sagrats és tan antiga com l'home i inclou totes les cultures i religions. Els antics tibetans ja practicaven el culte a les muntanyes molt abans de la seva conversió al budisme, i van considerar una profanació l'obsessió occidental per coronar els cims de l'Himàlaia perquè eren temples inviolables on vivien els seus déus. En aquest xoc de cultures, l'Everest (Qomolangma) suposava el cas més dolorós, per la seva condició de llar de la deessa mare del món.

Per la seva part, els aborígens australians tenien com a divinitat la roca de l'Uluru, que s'aixeca a l'interior del continent. Els massais africans reverencien encara avui en dia l'Ol Doinyo Lengai, la seva muntanya sagrada. El cim californià del Shasta va ser venerat pels indis d'Amèrica del Nord. El Déu de la Bíblia va dictar els seus manaments en el cim del mont Sinaí, honorat per cristians, jueus i musulmans. I budistes i hinduistes circumval·len el mont Kailas perquè el consideren la manifestació terrestre del llegendari mont Meru, l'eix del món, o la casa del déu Shiva.

L'enorme popularitat assolida per algunes de les muntanyes sagrades ha produït efectes indesitjables. Muntanyes com el Fuji (Japó), el

► El cim de l'Everest o Qomolangma (8.848 m) "vola" entre les nuvolades himalaienques. Foto: Jaume Altadill

Sinaí (Egipte), el Kinabalu (Malàisia), el Tai (Xina) o el pic d'Adan (Sri Lanka), entre d'altres, s'han convertit en sinònims d'albes espectaculars. I, cada dia, cents -fins i tot milers- de persones es llancen als seus cims per presenciar la sortida del sol. Totes elles són muntanyes sagrades, unides a tradicions, llegendes o textos religiosos. I totes elles es veuen sotmeses a una massificació que deixa el seu rastre en forma d'escombraries i agressions contra l'entorn. Com que l'ambició crematística de l'home no té límits, en alguns d'aquests cims, particularment en els xinesos, s'han instal·lat telefèrics per tal d'apropar-hi les multituds sense que hagin de realitzar cap tipus d'esforç. A més persones, més negoci. Per fortuna, han quedat apartats altres projectes per construir aquest tipus d'instal·lacions en muntanyes com el Sinaí i l'Olimp. En aquest últim cas, Reinhold Messner

va exercir una oposició activa que, finalment, va donar els seus fruits.

Més enllà d'albes multitudinàries que segurament no complaquin gaire el verdader amant de la muntanya, els cims sagrats ofereixen un altre tipus de compensacions més relacionades amb el sentiment que ens mou a l'hora d'emprendre una caminada. Allotjar-se en un monestir del mont Athos, assistir de matinada a una cerimònia ortodoxa conservada sense variació des de l'època bizantina i posar-se en marxa cap al cim, gaudint de paisatges genuïnament mediterranis, és una experiència irrepetible per als qui ascendeixen una muntanya a la recerca d'un reducte de pau en un món cada vegada més estressat. Passa el mateix en el Sinaí, amb els seus paisatges desèrtics i escarpats com pocs, que conviden a pensar en allò sobrenatural. En canvi, a Tirumala, al sud de l'Índia, lluny dels cims de l'Himàlaia, la recompensa consisteix a barrejar-se amb les legions de pelegrins ben rasurats que han ofert els seus cabells al déu Vishnu.

Caldrà concloure, amb el lama Anagarika Govinda, que "per percebre la grandesa d'una muntanya, no n'hi ha prou d'ascendir-la, sinó que cal mantenir-hi certa distància que permeti moure's al seu voltant. Cal veure-la a trenc d'alba i al capvespre, amb sol i amb pluja, amb neu i amb tempesta, a totes les estacions de l'any. Perquè la vida d'una muntanya és tan intensa i variada com la d'un ésser humà. Les muntanyes coneixen períodes de creixement i de decadència. Respiren i bateguen. Atreuen i recullen energies invisibles dels voltants; les forces de l'aire, de l'aigua, de l'electricitat i del magnetisme. Creen vents, núvols, llamps, tempestes, pluges, cascades i rius. Omplen de vida el seu entorn i proporcionen empara i aliment a innombrables éssers. Tal és la grandesa de les muntanyes poderoses".